

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۵/۲۵	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	الف) سوالات بخش الزامی	ردیف
	دانش آموز عزیز به سوالات ۱ تا ۱۵ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید (پاسخنامه دارد)	
۱	تعییف کنید: الف) بردار جابه جایی ب) موج طولی	۱
۰/۲۵	<p>شکل رو به رو نمودار مکان - زمان حرکت یک متوجه که در راستای محور x حرکت می کند را نشان می دهد.</p> <p>(الف) در کدام لحظه متوجه بیشترین فاصله از مبدأ مختصات را دارد؟</p> <p>(ب) سرعت متوسط متوجه در بازه زمانی ۸s تا ۱۵s چند متر بر ثانیه است؟</p> <p>(پ) مسافت طی شده در بازه زمانی صفر تا ۸s چند متر است؟</p>	۲
۰/۷۵	متوجهی در راستای محور x با شتاب ثابت در حرکت است. در مکان $x_1 = +10\text{ m}$ سرعت متوجه $+4\text{ m/s}$ و در $x_2 = +20\text{ m}$ سرعت متوجه $+6\text{ m/s}$ است.	۳
۰/۷۵	الف) شتاب حرکت متوجه چقدر است؟	
۰/۷۵	ب) پس از چند ثانیه سرعت متوجه از $+4\text{ m/s}$ به سرعت $+6\text{ m/s}$ می رسد؟	
۰/۵	<p>نمودار سرعت - زمان متوجهی که در امتداد محور x حرکت می کند همانند شکل رو به رو است.</p> <p>(الف) در کدام بازه های زمانی بردار شتاب در خلاف جهت محور x است؟</p> <p>(ب) حرکت متوجه در بازه زمانی t_1 تا t_2 کندشونده است یا تندشونده؟</p>	۴
۰/۵	هر یک از گزاره های زیر، به کدام یک از قانون های نیوتون مربوط می شود؟	۵
	الف) هرگاه جسمی به جسم دیگر نیرو وارد کند، جسم دوم نیز به جسم اول نیرویی هماندازه و هم راستا اما در خلاف جهت وارد می کند.	
	ب) یک جسم، حالت سکون یا حرکت با سرعت ثابت خود را حفظ می کند مگر آنکه نیروی خالص غیر صفری به آن وارد شود.	
۰/۷۵	<p>شخصی یک سطل محتوی مصالح به جرم 20 kg را با طناب سبکی به طرف بالا می کشد.</p> <p>اگر تندی حرکت رو به بالای سطل، ثابت باشد نیروی کشش طناب چند نیوتون است؟</p> <p>(از مقاومت هوا صرف نظر شود).</p>	۶
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۵/۲۵	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	سوالات	ردیف
۷	<p>در هر یک از پرسش های زیر، گزینه درست را انتخاب کنید و در پاسخ نامه بنویسید.</p> <p>الف) ثابت فنر (k) به کدام یک از عوامل زیر بستگی <u>ندارد</u>؟</p> <p>(۱) تغییر طول فنر (۲) شکل فنر (۳) اندازه فنر</p> <p>ب) هر چه فاصله ماهواره از سطح زمین بیشتر شود، نیروی گرانشی وارد بر ماهواره</p> <p>(۱) افزایش می باید (۲) کاهش می باید (۳) تغییر نمی باید</p> <p>پ) مساحت سطح زیر نمودار نیرو - زمان برابر است.</p> <p>(۱) تغییر تندی (۲) تغییر نیرو (۳) تغییر تکانه</p> <p>ت) کدام یک از روابط زیر در مورد اندازه نیروی اصطکاک ایستایی بیشینه، درست است؟</p> $f_{s,\max} < f_s \quad (۳)$ $f_{s,\max} > \mu_s F_N \quad (۲)$ $f_{s,\max} = \mu_s F_N \quad (۱)$	۱
۸	<p>نیروی موتور یک قایق موتوری که جرم آن با سرنشینش 400 kg است</p> <p>به گونه ای تنظیم می شود که در بازه زمانی معینی، همواره نیروی افقی خالص 800 N به طرف جلو بر قایق وارد می کند.</p> <p>الف) اگر نیروی پیشران 1400 N باشد، نیروی مقاومت در آن لحظه چقدر است؟</p> <p>ب) شتاب این قایق چقدر و در چه جهتی است؟</p>	۰/۷۵
۹	<p>معادله مکان - زمان نوسانگ هماهنگ ساده ای با دامنه 0.6 m و بسامد 5 Hz را بنویسید. با فرض اینکه در لحظه $t = 0\text{ s}$ نوسانگ در بیشینه فاصله از نقطه تعادل ($x = +A$) باشد.</p>	۰/۷۵
۱۰	<p>ریسمانی به طول 8 m و جرم 4 kg بین دو نقطه ثابت با نیروی 50 N کشیده شده است. تندی انتشار موج در این ریسمان چند متر بر ثانیه است؟</p>	۱
۱۱	<p>الف) دو عامل مؤثر بر تندی انتشار موج صوتی را بنویسید.</p> <p>ب) چرا امواج الکترومغناطیسی برای انتقال انرژی به محیط مادی نیاز <u>ندارند</u>؟</p> <p>پ) دلیل پاشیدگی نور سفید در یک منشور چیست؟</p>	۰/۵
۱۲	<p>دانش آموزی رو به صخره قائمی در فاصله 20 m از صخره ایستاده است و فریاد می زند. اولین پژواک صدای خود را چند ثانیه بعد از فریاد می شنود؟ (سرعت صوت در هوا $\frac{340}{\text{s}}$ فرض شود)</p>	۰/۷۵
۱۳	<p>در مکانی که مقدار شتاب گرانشی $9/75\text{ m/s}^2$ است، دوره تناوب یک آونگ ساده در حال نوسان، 2 ثانیه است.</p> <p>الف) طول آونگ چند متر است؟ ($\pi^2 = 10$)</p> <p>ب) آیا جرم آونگ تأثیری در بسامد آونگ دارد؟</p>	۰/۷۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	۰/۲۵

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۵/۲۵	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسرکشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	سؤالات	نمره
۱۴	<p>درستی یا نادرستی هر گزاره را با واژه ((درست)) یا ((نادرست)) مشخص کنید و در پاسخ نامه بنویسید.</p> <p>(الف) آزمایش نشان می دهد که بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی با اندازه نیروی عمودی سطح، متناسب است.</p> <p>(ب) اگر کابل آسانسور پاره شود، آسانسور سقوط آزاد می کند و اندازه شتاب حرکت آسانسور برابر صفر است.</p> <p>(پ) تاب خوردن کودکی که به طور دوره ای هل داده می شود مثالی از یک نوسان طبیعی است.</p> <p>(ت) بلندی صوت، بسامدی است که گوش انسان درک می کند.</p> <p>(ث) امواج الکترومغناطیسی تخت تابیده به یک سطح تخت، پس از بازتابش در یک نقطه کانونی می شوند.</p> <p>(ج) یک موج صوتی با شدت $I = I_0$، تراز شدت صوتی برابر صفر دسی بدل دارد.</p>	۱/۵
۱۵	<p>(الف) شکل رویه رو، یک موج سینوسی را در لحظه ای از زمان نشان می دهد</p> <p>که در جهت محور x در طول ریسمان کشیده شده ای حرکت می کند.</p> <p>چهار جزء از این ریسمان روی شکل نشان داده شده اند. نام اجزایی که در این لحظه، به طرف پایین می روند را بنویسید.</p>	+/۵
۱۶	<p>ب) کدامیک از دو شکل زیر، یک شکست نور را نشان می دهد که از لحاظ فیزیکی ممکن است؟ توضیح دهید.</p>	+/۷۵
۱۷	<p>ب) سوالات بخش اختیاری</p> <p>دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از بین سوالات ۱۶ تا ۲۳، فقط به ۴ سوال به دلخواه پاسخ دهید.</p>	
۱۶	<p>یک چشمۀ نور فوتون هایی با طول موج 398nm گسیل می کند. انرژی هر فوتون چند زول است؟</p> <p>$(hc = ۱۹/۹ \times 10^{-۲۶} \text{ J.m})$</p>	۱
۱۷	<p>طیف گسیلی یک جسم در چه مواردی پیوسته و در چه مواردی گستته (خطی) است؟ منشأ فیزیکی این تفاوت را توضیح دهید.</p>	۱
۱۸	<p>(الف) چرا به ایزوتوب‌ها، هم‌مکان گفته می شود؟</p> <p>(ب) چرا هسته اتم‌ها در واکنش‌های شیمیایی برانگیخته نمی شوند؟</p>	+/۵
۱۹	<p>جاهای خالی در فرایندهای واپاشی زیر را کامل کنید. (در پاسخ نامه، هسته دختر با نماد Y^4_z نوشته شود)</p> <p>(۱) $^{۹۴}_{\text{P}}u \rightarrow \dots + \alpha$</p> <p>(۲) $^{۱۸}_{\text{F}}F \rightarrow \dots + {}_{+1}^0\beta$</p>	۱
	ادامه سوالات در صفحه چهارم	

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۵/۲۵	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	سؤالات	نمره
۲۰	با توجه به مفاهیم حرکت هماهنگ ساده، واژه مناسب برای هر گزاره را مشخص کنید و در پاسخنامه بنویسید. الف) تندی بیشینه نوسانگر برابر حاصل ضرب بسامد زاویه‌ای در نوسان است. ب) بسامد زاویه‌ای سامانه جرم - فنر با جذر به طور وارون، متناسب است. پ) انرژی پتانسیل سامانه جرم - فنر در نقاط بازگشتی است. ت) با کاهش تندی نوسانگر، انرژی نوسانگر ثابت می‌ماند.	۱
۲۱	الف) طول موج و تندی انتشار پرتوهای گاما و پرتوهای فرابنفش را هنگام انتشار در خلا با هم مقایسه کنید. ب) منظور از جبهه‌های موج (هنگام تشکیل موج بر سطح آب) چیست؟	۰/۵
۲۲	نمودار سرعت - زمان متحرکی که در راستای محور x حرکت می‌کند و در لحظه $t = 0$ از مکان $x = 0$ می‌گذرد همانند شکل زیر است. سرعت متوسط این متحرک در بازه زمانی صفر تا ۱۵s را حساب کنید.	۱
۲۳	همانند شکل رو به رو، جسمی را با نیروی افقی $F = 10\text{ N}$ به دیوار فشرده و ثابت نگاه داشته‌ایم. الف) سایر نیروهای وارد بر جسم را در پاسخنامه رسم کنید. ب) نیروی خالص وارد بر جسم چقدر است؟	۰/۷۵ ۰/۲۵
	شاد و سلامت باشید	۲۴

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۰۵/۲۵	تعداد صفحه: ۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) پاره خط جهتداری که مکان آغازین حرکت را به مکان پایانی حرکت وصل می‌کند. ب) اگر جایه‌جایی هر جزء نوسان کننده‌ای از محیط، در راستای انتشار موج باشد موج را موج طولی می‌گویند.	۲۰/۰/۲۵
۲	الف) $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ (۰/۰/۲۵) $v_{av} = \frac{۱۶ - ۹}{۸ - ۶} = ۳/۵ \text{ m/s}$ (۰/۰/۵) ب) $I = v_{av} \cdot A$ (۰/۰/۲۵)	۱/۲۵
۳	الف) $v^2 = v_o^2 + 2a(x_f - x_i)$ (۰/۰/۲۵) $۳۶ = ۱۶ + ۲a(10)$ (۰/۰/۲۵) $a = ۱ \text{ m/s}^2$ (۰/۰/۲۵) ب) $v_{av} = \frac{v + v_o}{2}$ (۰/۰/۲۵) $\frac{۱۰}{\Delta t} = \frac{۶ + ۴}{۲}$ (۰/۰/۲۵) $\Delta t = ۲s$ (۰/۰/۲۵) ۲۵. ص.	۱/۵
۴	الف) بازه زمانی t تا t_1 (۰/۰/۲۵) بازه زمانی t_2 تا t_3 (۰/۰/۲۵) ۲۴. ص. ب) کندشونده است (۰/۰/۲۵) اندازه سرعت در حال کاهش است.	۱
۵	الف) قانون سوم (۰/۰/۲۵) ۳۰. ص. ب) قانون اول (۰/۰/۲۵) ۲۹. ص.	۰/۵
۶	$T - mg = ma$ (۰/۰/۲۵) $T - (۲۰ \times ۱۰) = ۰$ (۰/۰/۲۵) $T = ۲۰۰ N$ (۰/۰/۲۵) ۴۳. ص.	۰/۷۵
۷	الف) (۱) ص. ۴۱. ب) (۲) ص. ۴۸. پ) (۳) ص. ۳۹. ت) (۱) ص. ۳۹. هر مورد (۰/۰/۲۵)	۱
۸	الف) $F_{net} = F - F_{resist}$ (۰/۰/۲۵) $۸۰۰ = ۱۴۰۰ - F$ (۰/۰/۲۵) $F = ۶۰۰ N$ (۰/۰/۲۵) ب) شتاب قایق به طرف جلو (۰/۰/۲۵)	۱/۷۵
۹	$x = A \cos \omega t$ (۰/۰/۲۵) $x = ۰/۰.۶ \cos(2\pi \times ۲/\Delta)t$ (۰/۰/۲۵) $x = ۰/۰.۶ \cos 5\pi t$ (۰/۰/۲۵) ۵۶. ص.	۰/۷۵
۱۰	$v = \sqrt{\frac{F \cdot L}{m}}$ (۰/۰/۲۵) $v = \sqrt{\frac{۵۰ \times ۰/۸}{۰/۴}} = ۱۰ \text{ m/s}$ (۰/۰/۲۵) ۶۵. ص.	۰/۷۵
۱۱	الف) جنس محیط (۰/۰/۲۵) دمای محیط (۰/۰/۲۵) ۷۱. ص. ب) امواج الکترومغناطیسی، از میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی تشکیل شده‌اند و این میدان‌های برای انتقال انرژی به محیط مادی نیاز ندارند. ۶۸. ص. پ) ضریب شکست محیط (منشور) برای طول موج‌های مختلف نور، متفاوت است. (۰/۰/۲۵) ۸۷. ص.	۱/۲۵
۱۲	$t = \frac{2L}{v}$ (۰/۰/۲۵) $t = \frac{۲ \times ۲۰۴}{۳۴۰} = ۱/۲s$ (۰/۰/۵) ۷۹. ص.	۰/۷۵
۱۳	الف) $T = ۲\pi \sqrt{\frac{L}{g}}$ (۰/۰/۲۵) $۲^2 = ۴ \times ۱.۰ \left(\frac{L}{۹/۷۵} \right)$ (۰/۰/۲۵) $L = ۰/۹۷۵m$ (۰/۰/۲۵) ب) خیر (۰/۰/۲۵) ۵۹. ص.	۱
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم	

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۰۵/۲۵	تعداد صفحه: ۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	الف) درست ص. ۳۸. ب) نادرست ص. ۳۷. ت) نادرست ص. ۷۴.	۱/۵
۱۵	الف) درست ص. ۹۰. ب) شکل (۲). (۰/۲۵) طبق رابطه $\frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} = \frac{v_2}{v_1} = \frac{n_1}{n_2}$ ، چون ضریب شکست محیط دوم بیشتر است، تندی انتشار کمتر و زاویه شکست از زاویه تابش کوچکتر می‌شود. (۰/۵) ص. ۸۶.	۱/۲۵
۱۶	مصحح گرامی اگر داش آموز به بیش از ۴ سؤال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط ۲ سؤال اول را تصحیح نمایید.	
۱۷	۱) $E = \frac{hc}{\lambda}$ (۰/۲۵) $E = \frac{19/9 \times 10^{-26}}{398 \times 10^{-9}}$ (۰/۵) $E = 5 \times 10^{-19} J$ (۰/۲۵) ص. ۹۸.	۱
۱۸	الف) هسته‌هایی که تعداد پروتون مساوی ولی تعداد نوترون متفاوت دارند خواص شیمیایی یکسانی دارند در نتیجه در جدول تناوبی عناصر هم‌مکان هستند. (۰/۵) ص. ۱۱۳. ب) زیرا اختلاف بین ترازهای انرژی نوکلئون‌ها در هسته از مرتبه <u>KeV</u> تا مرتبه <u>MeV</u> است در حالی که اختلاف بین ترازهای انرژی الکترون‌ها در اتم از مرتبه <u>eV</u> است. (۰/۵) ص. ۱۱۵.	۱
۱۹	(۱) $^{93}_{40} Y$ (۰/۵) (۲) $^{18}_{8} Y$ (۰/۵) ص. ۱۲۴.	۱
۲۰	الف) دامنه ص. ۵۹. ب) جرم وزنه ص. ۵۷. پ) بیشینه ص. ۵۸. ت) مکانیکی ص. ۵۸. هر مورد (۰/۲۵)	۱
۲۱	الف) طول موج پرتو گاما کمتر از پرتو فرابینفس (۰/۰/۲۵) و تندی انتشار هر دو پرتو، برابر است. (۰/۰/۲۵) ص. ۹۱. ب) به هر یک از برآمدگی‌ها یا فررفتگی‌های ایجاد شده روی سطح آب، یک جبهه موج می‌گویند. (۰/۰/۰/۵) ص. ۶۳.	۱
۲۲	الف) $\Delta x = s_{V-t} = \frac{(15+5) \times 10}{2} = 100 m$ (۰/۰/۵) $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{100}{15} \approx 6.6 m/s$ (۰/۰/۰/۵) ص. ۲۰.	۱
۲۳	الف) رسم درست هر بردار نیرو (۰/۰/۰/۲۵) ب) صفر (۰/۰/۰/۲۵)	۱
۲۴	همکاران محترم ضمن عرض سلام و خسته نباشید لطفاً برای دیگر پاسخ‌های درست، نمره منظور شود.	